

Nov. 26th 1905.

Hr. Christen Skarsheim,
Balestrand, Norge.

Kjære Ven!

Jeg siger hjertelig Tak for de tilsendte aviser, baade fra Dig direkte og fra Din Søn i Bergen. Alt er læst med største Interesse. Men den bedste Underretning om Krisen i Norge har jeg læst i et Amerikansk Dagblad, hvis Hovedredaktør besøgte baade Norge og Sverige. Han er en dygtig Mand, og ^{han} saa paa alt med roligt Sind, saa hans Fremstillinger er de troværdigste af alle.

Telegrafene har foretaget middelt Resultatet af Afstemningerne, saamt om Stortingets Kongevalg, og jeg skulde ønske, at du kunde føle, hvor hårdt, skuffet og saaret jeg er. Jeg havde saa ontvænt agtet at slaa mig ned i Norge om nogle Aar; men nu er det forbi - ialfald er det min foreløbige Bestemmelse. Jeg kan nok besøge Kongeriger; men jeg vil ~~kan~~ leve og dø kun i en Republik. Kongestol er Liembug, og jeg kan ikke fordrage det. Jeg kunde ikke leve i et Kongerige et Aar uden at komme i Anstændighed for Majestætsforbydelse. Da er det bedre at leve og dø paa fremmeds Jordbund.

Des mere jeg græder over det hele, jo hårdere bliver jeg. Det norske Folk er republikansk-sindet, men det blev forledet paa en skammelig Maade. De to Mænd, som først og fremst bærer Skylden, er Bjørnson, der svigtede sit Ideal og sin Egnede, og F. Nausen. Den sidste er jeg mest hårdt paa, og min Harme grænser til Foragt. Nausen er en dygtig Sportsmand og en maadelig Videnskabsmand og en uduelig Statsmand. For sin Berømmelses Skyld som Sportsmand blev han sendt til England. Her blev han et let Bytte for den svenske Kong Edward, der trængte efter at se sin datter blive Dronning. Den gamle Nordpolfarver blev fik Hovedet snudt helt rundt og lod sig uskildede alt muligt af den listige engelske Ræv. Saa drog Nausen hjem og fik udbildt Michelsen og Lovland, at Konge

maatte Norge have, eller saa blev England, der var "Norges bedste Ven i Udlandet" fornærmet. Man fik de norske Ledere indbildt, at Helvede og Fælden selv vilde komme løs, hvis ikke Norge handeled efter Englands Puser. Kong Edward fik dem endog til at tro, at han skulde mildne Sveriges Fæde, hvis hans Datter blev Norges Dronning. Da England sagte ved diplomatiske Ranker at besøge Boerfolkets Præsident, Kruger, gik det skæne af sig; men de norske Ledere var et lit Bøtte for det engelske Diplomati. Da, om Norge havde haft en Kruger! Da, om Steen havde været ti Aar yngre, vilde dette aldrig have haardt! Edwards Kligt og Nauseus Dummhed er Skylden i det hele. ^{Var} Sigurd Olsen eller en Mand kjendt med diplomatiske Kneb, blevet sendt istedetfor Nauseus, vilde Resultatet blevet et ganske andet.

Nok er det, den norske Regering blev forledet, og Regeringen og dens Aviser gjorde alt for at forlede Folket. Alt skede i god Tro, men i gjeldhøi Dummhed. Michelsen er overvundet. Man var ræd, da han tilbød Kong Oscars Son Fronen. Man var ræd, da han modtog Sveriges Skæmseskud i Karlstad for alvor. Man var ræd, da han troede Nauseus Historier. Karlstad-Opgjøret var af mindre Betydning; lidt jo myggede, men ellers "all right". Kong Oscars Klarsyn ophævede Michelsen, ^{opstod} Gaska. Men den sidste Gaska faar Norge sive for i lang Tid.

Det er gjort nu. Lad nu Skatyderne sive for det. En Præsident for 20,000 Kr. var for simpelt. Betal nu 700,000, og at paa Appanage for Kronprinsen, og saa for Tilstelninger for at modtage Udvalgte forstelige Besøgende - gjøi Regering paa en Million. Men naar I saa sveder for dette i Straalerne fra Fronen - fra "Kongen af Guds Naade", saa føles det vel ikke saa tungt. Skumbuzen leve! Men gø mit Hjerte bløder, idet gø udtaler denne Ironi.

"Norges bedste Ven i Udlandet" - er ikke England. Det er de udvandrede Nordmande i Amerika. Statistikerne fortæller, at 12 Millioner Kroner kommer fra dem om Aaret - ikke i beregnet Tusinder af Pengesedler som sendes løst i Brev - ikke i beregnet Gaver til Venne. Disse Venner, som isommer stod rede til at reise over Havet i Flok og Følge for at slaa for Norges Sag, - de, som vilde sende Millioner i Pengesedler for at betale Krigs- og Kosterudgifter, - de fødtes blev ikke lagt Mærke til; deres Raad blev ikke lyttet til. De, som har levet under republikansk Styre i Danmark og vidste Besked, deres Raad var uet til at agte paa. Nei, norske Politikere, som sjelden eller aldrig har været udenfor Landet og aldrig set en Republik, deres Raad var gode som Guld. De kunde fortælle Røverhistorier om Republikens Kostbarhed, om Forretningens Forstyrrelse under Præsidentvalg, om det forefulde i at prøve et "Experiment", osv., og de blev troet. De, som vidste bedre, de blev ikke hørt.

Men, der er altsaa ca. 65,000 Republikanere i Norge, som ikke er reddede. Dette er en god Begyndelse. Norge har afsat en Konge for og kan gjøre det igjen. Republikken vil komme, - bare den kommer, saa jeg fik den Glæde at opleve det. Hvis et sundt, livsprisket, republikansk Parti blir dannet i Norge, kunde jeg kanske atter se ind om til Eder igjen. Jeg haabede, at jeg iaar skulde paa den Glæde at gøde min Skjerm til at bygge en Statue af Frihedens Gudinde paa norsk Jordbund, og Norsk-Amerikanerne stod Rede til at gøde en Million Dollars paa dette Monument; men kan vi bygge dette om 10 Aar, skal vi ikke klage. Altsaa, til Arbejde, Frenskriksmand! Der blir aldrig Fred i Norge, til Fronen er hugget til Brændeved, og en Nordmand sat i Præsidentstolen. - Apropos. hvad siger Maalstræerne: Norsk Maal, men dansk Konge! Den er god!

Nos os staar alt vel til. Vi er friske, og den nye Verdensborger,
hvis Navn er Henry Osborn, vover fort og kan snart gaa. Han
har ikke været syg en Dag og er fed som en Lidens Gris.
Selv er jeg betydelig federe end i Jor og min Skustru ligedan.
Dej har jeg siden Juni haft meget at gøre med at tamme Kjør
og lave Smør. Paa sex Maanedes har lavet ca. 1000 kilo Smør-
alt af mine egne Kjør. Jeg købte først 40 Kjør og tammede dem;
saa købte jeg 45 til. Jeg har 42 Kalve, endel af dem store og store.
Til kommende Aar skal jeg gøre det bedre, naar Køerne kalver
igen; thi naar de er tamme, giver de mere Melk, end naar man
skal slaas med dem for at faa Melken ud af dem. Hvis det
gaar godt, agter jeg ogsaa at begynde med Hesteavl - indføre 50 ¹⁰⁰/₁₀₀
Nopper og et par gode Hingster fra Staterne. Heste er svært
dyre her, saa dette vil betale sig uddet bedre end Kreaturer.
Paa Kreaturer kan man tjene ca. 40 % p. Aarum af sine Penge,
eftersat Udgifterne er betalte. - Præsidentwahl holder her om nogle
Dage. Her er ingen Forstrelse; - kem i Vestenden af Fen er
der et par hundrede, der vil gøre "Revolution". Dette er bare
"Storm i et Vandglas."

Noordau gaar det med "Nygea"? Har du bygget din Niagara
Fos endnu? Det maa du; det er en god Ide. Og et Turist-
hotel bør du ogsaa bygge derude ved Elven. Der er vakrene
der end ikke i Salmen.

du maa hilse din Familie fra mig, samt Bjørn, Anders
og Fie og Jens & Fie, hvis han er der.

Hermed een hjertelig Hilsen fra min Kusine og din Ven

A. H. Lindellie,
Lindellie,
Cuba.